

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Президент
Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

 А. Мелешевич

» березня 2018 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для здобуття ступеня магістра за спеціальністю

033 «ФІЛОСОФІЯ»

(галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»;

освітня програма: «Філософія»)

Схвалено
Вченою радою
факультету гуманітарних наук
(протокол № 4 від 01 березня 2018 р.)

Голова Вченої ради
декан

 М. Л. Ткачук

КИЇВ – 2018

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фахове вступне випробування за спеціальністю 033 «Філософія» (освітня програма «Філософія») передбачено Правилами прийому до Національного університету «Києво-Могилянська академія» в 2018 р. для тих абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня магістра.

Фахове вступне випробування за спеціальністю 033 «Філософія» має за мету з'ясування рівня професійних компетенцій, теоретичних знань і практичних навичок абітурієнтів з базових історико-філософських курсів відповідно до навчальних планів бакалаврської освітньої програми «Філософія» («Антична філософія», «Індійська філософія», «Філософія Східної Азії», «Філософія середніх віків», «Філософія доби Відродження», «Філософія Нового часу», «Німецька класична філософія», «Сучасна західна філософія», «Філософська думка в Україні» та ін.); визначення готовності вступників до засвоєння відповідної освітньої програми магістерського рівня.

Фахове вступне випробування за спеціальністю 033 «Філософія» проводиться у формі **письмового екзамену**, під час якого кожен абітурієнт виконує **три завдання**, вміщені в обраному ним білеті.

Кількість білетів – 30.

Тривалість письмового екзамену – 80 хв.

Зразок білета:

1. Поясніть, у чому полягає відмінність між ортодоксальними і неортодоксальними системами у класичній філософії давньої Індії.
2. Розкрийте зміст Кантового поняття «річ у собі».
3. Розкрийте морально-етичний зміст сковородинівської концепції «сродної праці».

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Поясніть, у чому полягає відмінність між ортодоксальними і неортодоксальними системами у класичній філософії Давньої Індії.
2. Розкрийте суть етичного вчення Кун-Фу-Цзи.
3. Проаналізуйте філософські погляди представників мілетської школи.
4. Дайте тлумачення слів Геракліта: «До тих самих річок неможливо увійти двічі».
5. Проаналізуйте філософський зміст апорій Зенона.
6. Проаналізуйте вчення про необхідність і випадковість у філософії Левкіппа-Демокріта.
7. Поясніть, чому з філософією Сократа історики філософії пов'язують радикальний поворот в античній філософії. Розкрийте значення сократичної філософії.
8. Поясніть, чому філософія Платона вважається класичним зразком об'єктивного ідеалізму.
9. Проаналізуйте зміст учення Платона про державу.
10. Розкрийте роль Аристотеля у становленні логіки.
11. Розкрийте зміст і розуміння предмета метафізики Аристотелем.
12. Схарактеризуйте основні напрямки елліністично-римської філософії.

13. Поясніть, яким чином Епікур намагався звільнити людину від страху смерті.
14. Розкрийте сенс поняття моральності у філософії стоїцизму.
15. Проаналізуйте роль поняття Єдиного у філософії Плотіна.
16. Визначте і схарактеризуйте основні періоди в історії середньовічної філософії.
17. Розкрийте сутність суперечки про універсалії в історії середньовічної філософії.
18. Розкрийте суть онтологічного доказу буття Бога у Ансельма Кентерберійського.
19. Розкрийте головні риси філософії доби Відродження.
20. Поясніть значення терміну «вчене незнання» у М. Кузанського.
21. Розкрийте методологічне та філософське значення принципу універсального сумніву Декарта.
22. Розкрийте зміст правил методу Декарта.
23. Поясніть у чому полягала новизна вчення Т. Гоббса про походження і сутність держави.
24. Розкрийте зміст поняття «суспільна угода».
25. Поясніть, чому Дж. Локк вважається батьком європейського лібералізму.
26. Розкрийте зміст монадології Г. Ляйбніца.
27. Розкрийте особливості скептицизму Д. Юма.
28. Розкрийте особливості французького Просвітництва.
29. Визначте головні риси французького матеріалізму XVIII ст.
30. Розкрийте зміст Кантового поняття «річ у собі».
31. Розкрийте зміст кантівського «категоричного імперативу».
32. Сформулюйте головні закони діалектичної логіки Гегеля.
33. Визначте здобутки і прорахунки історико-філософської концепції Гегеля.
34. Розкрийте сутність антропологічного матеріалізму Л. Фюрбаха.
35. Визначте сутність матеріалістичного розуміння історії.
36. Схарактеризуйте сутність філософських ідей «баденської школи» неокантіанства.
37. Схарактеризуйте основні етапи розвитку позитивізму.
38. Схарактеризуйте сутність Гуссерлевого принципу інтерсуб'єктивності.
39. Розкрийте зміст поняття «феноменологічна редукція».
40. Розкрийте роль М. Шелера у становленні філософської антропології.
41. Схарактеризуйте сутність філософії екзистенціалізму.
42. Схарактеризуйте вчення про свободу Ж.-П. Сартра.
43. Розкрийте екзистенціальний характер філософії К. Ясперса.
44. Поясніть сутність поняття «осьовий час», за К. Ясперсом.
45. Розкрийте проблематику і сутність філософської герменевтики.
46. Схарактеризуйте зміст поняття «герменевтичне коло».
47. Розкрийте сутність онтологічного повороту у філософії XX ст.
48. Розкрийте зміст понять Dasein та екзистенції у фундаментальній онтології М. Гайдеггера.
49. Розкрийте зв'язок між поняттями «парадигма» та «наукова революція» у Т. Куна.
50. Розкрийте роль німецького ідеалізму у становленні російської релігійної філософії.
51. Проаналізуйте вчення Л. Толстого про «непротивлення злу силою».
52. Схарактеризуйте етичне вчення В. Соловйова.
53. Покажіть значення творчості В. Соловйова для становлення філософії вседності в Росії.
54. Розкрийте особливості розуміння філософії в києворуській культурі.
55. Визначте складові частини філософських курсів Києво-Могилянської академії та дайте їх характеристику.
56. Визначте роль Києво-Могилянської академії у розвитку філософії на східнослов'янських теренах.
57. Розкрийте філософський зміст вчення Г. Сковороди про «дві натури і три світи».
58. Розкрийте зміст етичного вчення Г. Сковороди.

59. Розкрийте морально-етичний зміст сковородинівської концепції «сродної праці».
60. Схарактеризуйте роль Київської духовної академії у розвитку філософської науки та освіти на вітчизняних теренах.
61. Розкрийте зміст і сутність філософської суперечки між П. Юркевичем і М. Чернишевським.
62. Дайте характеристику університетської філософії в Києві XIX – початку XX ст.
63. Схарактеризуйте основні етапи розвитку філософії української ідеї.
64. Розкрийте зміст та значення вчення В. Вернадського про ноосферу.
65. Схарактеризуйте роль Д. Чижевського як дослідника історії філософської думки на українських теренах.

III. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

Підручники, посібники

1. Антисери Д., Реале Дж. Западная философия от истоков до наших дней. Т. 1–2 : Античность и Средневековье.– СПб. : Пневма, 2000. – 688 с.
2. Антисери Д., Реале Дж. Западная философия от истоков до наших дней. Т. 3. От Возрождения до Канта. – СПб. : Пневма, 2002. – 880 с.
3. Антисери Д., Реале Дж. Западная философия от истоков до наших дней. Т. 4. От романтизма до наших дней. – СПб. : Пневма, 2003. – 880 с.
4. Асмус В. Ф. Античная философия. – Изд. 4-е. – М. : Высшая школа, 2009. – 400 с.
5. Горський В. С., Кислюк К. В. Історія української філософії : Підручник. – К. : Либідь, 2004. – 488 с.
6. Гусєв В. І. Західна філософія нового часу XVII – XVIII ст. : Підручник для вузів. – 2-е вид. – К. : Либідь, 2000. – 368 с.
7. История философия: Запад – Россия – Восток. Кн. 1 : Философия древности и средневековья / под ред. Н. В. Мотрошиловой. – М. : Греко-латинский кабинет Ю. Шичалина, 1995. – 477, [3] с.
8. История философия: Запад – Россия – Восток. Кн. 2 : Философия XV–XIX вв. / под ред. Н. В. Мотрошиловой. – М. : Греко-латинский кабинет Ю. Шичалина, 1996. – 557 с.
9. История философия: Запад – Россия – Восток. Кн. 3. Философия XIX–XX вв. / Под ред. Н. В. Мотрошиловой и А. М. Руткевича. – М. : Греко-латинский кабинет Ю. Шичалина, 1998. – 444, [2] с.
10. История философия: Запад – Россия – Восток. Кн. 4. Философия XX в. / Под ред. Н. В. Мотрошиловой и А. М. Руткевича. – М. : Греко-латинский кабинет Ю. Шичалина, 1999. – 448 с.
11. Кондзьолка В. В. Історія середньовічної філософії : Навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. – Л. : Світ, 2001. – 318 с.
12. Рьод В. Шлях філософії: з XVII по XIX століття. – К. : Дух і Літера, 2009. – 388 с.
13. Рьод В. Шлях філософії: XIX–XX ст. – К. : Дух і Літера, 2010. – 368 с.
14. Татаркевич В. Історія філософії. Т. 1 : Антична і середньовічна філософія. – Л. : Свічадо, 1997. – 456 с.
15. Татаркевич В. Історія філософії. Т. 2 : Філософія Нового часу до 1830 року. – Л. : Свічадо, 1999. – 352 с.
16. Татаркевич В. Історія філософії. Т. 3 : Філософія XIX століття і новітня. – Л. : Свічадо, 1999. – 568 с.

Довідкова література

1. История философии. Энциклопедия / сост. и гл. науч. ред. А. А. Грицанов. – М. : Интерпрессервис ; Книжный дом, 2002. <http://psylib.ukrweb.net/books/gritz01/index.html>
2. Новая философская энциклопедия : в 4 т. / Ин-т философии Рос. акад. наук, Нац. обществ.-науч. фонд; Науч.-ред. совет.: В. С. Степин [и др.]. – 2-е изд., испр. и дополн. – М. : Мысль, 2000–2010.
<https://iphlib.ru/greenstone3/library/collection/newphilenc/page/about>
3. Современная западная философия : энциклопедический словарь / под ред. О. Хеффе, В. С. Малахова, В. П. Филатова и др. – М. : Культурная революция, 2009. – 392 с.
4. Філософська думка в Україні: біобібліографічний словник / авт. кол. : В. С. Горський, М. Л. Ткачук, В. М. Нічик та ін. – К. : Унів. вид-во «Пульсари», 2002. – 244 с.
5. Stanford Encyclopedia of Philosophy [Електронне джерело]. – Режим доступу: <https://plato.stanford.edu/contents.html>

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання письмової екзаменаційної роботи за спеціальністю 033 «Філософія» (освітня програма «Філософія») здійснюється за 100-бальною шкалою (0 – 100 балів). Результати фахового вступного випробування за спеціальністю 033 «Філософія» (освітня програма «Філософія») визначаються шляхом **переведення екзаменаційної оцінки у шкалу від 100 до 200 балів.**

Оцінювання письмової екзаменаційної роботи за спеціальністю 033 «Філософія» (освітня програма «Філософія») здійснюється за критеріями, зазначеними у таблиці 1.

Таблиця 1

Кількість балів за письмову екзаменаційну роботу	Критерії оцінювання
91 – 100	Абітурієнт правильно та у повному обсязі виконав усі три завдання, вміщені в екзаменаційному білеті, виявив глибоке розуміння їхньої суті та змісту, а також високий рівень теоретичних знань і практичних умінь з фахових дисциплін. Відповіді абітурієнта засвідчують здатність до аналізу та інтерпретації засвоєного матеріалу, відмінне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
76 – 90	Абітурієнт правильно та у повному обсязі виконав не менше двох завдань, вміщених в екзаменаційному білеті, або правильно, але недостатньо повно, виконав усі три завдання. Відповіді абітурієнта засвідчують у цілому високий рівень засвоєння програмного матеріалу, здатність до його аналізу та інтерпретації, належне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.

50 – 75	Абітурієнт правильно та у повному обсязі виконав не менше одного завдання, вміщеного в екзаменаційному білеті. Відповіді абітурієнта засвідчують задовільний рівень опанування програмного матеріалу і здатності до його засвоєння та інтерпретації, а також достатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
0 – 49	Абітурієнт не надав правильної та повної відповіді на жодне з питань екзаменаційного білета. Відповіді абітурієнта засвідчують незадовільний рівень опанування програмного матеріалу і здатності до його засвоєння та інтерпретації, недостатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.

Абітурієнт вважається таким, що склав фахове вступне випробування за спеціальністю 033 «Філософія» (освітня програма «Філософія»), якщо його оцінка за письмову екзаменаційну роботу становить 50 – 100 балів.

Переведення екзаменаційної оцінки у 200-бальну шкалу здійснюється шляхом подвоєння балів, отриманих абітурієнтом за письмову екзаменаційну роботу відповідно до таблиці 2.

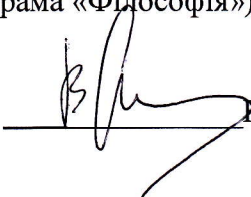
Таблиця 2

Таблиця відповідності оцінок за екзаменаційну роботу оцінкам за шкалою 100 – 200 балів

Бали за екзаменаційну роботу	Бали за шкалою 100 - 200	Бали за екзаменаційну роботу	Бали за шкалою 100 - 200	Бали за екзаменаційну роботу	Бали за шкалою 100 - 200
		67	134	84	168
50	100,0	68	136	85	170
51	102	69	138	86	172
52	104	70	140	87	174
53	106	71	142	88	176
54	108	72	144	89	178
56	112	73	146	90	180
57	114	74	148	91	182
58	116	75	150	92	184
59	118	76	152	93	186
60	120	77	154	94	188
61	121	78	156	95	190
62	124	79	158	96	192
63	126	80	160	97	194
64	128	81	162	98	196
65	130	82	164	99	198
66	132	83	166	100	200

У випадку, якщо результати фахового вступного випробування за 200-бальною шкалою становлять менше 100 балів (0 – 99 балів), абітурієнт вибуває з конкурсного відбору на спеціальність 033 «Філософія» (освітня програма «Філософія»).

Голова фахової атестаційної комісії

 В. І. Менжулін